2.12 pitää tärkeänä, että komissio varmistaa, että osuuskuntien ja muiden sosiaalitalouden yritysten panoksen hyödyntäminen maatalouden kehittämisessä, yhteisöaloitteiden kautta, tulee toteutetuksi.

2.13 korostaa, että komission ja jäsenvaltioiden hallitusten tulisi tutkia mahdollisuuksia antaa osuuskunnille verohelpotuksia niiden alueellisen tai sosiaalisen hyödyllisyyden perusteella edellyttäen, että kyse on osuuskunnista, jotka kunnioittavat osuuskuntien alkuperäisiä demokratian ja solidaarisuuden perusperiaatteita ja joissa osakkaat toimivat suoraan yrittäjinä, olivatpa he työntekijöitä tai kuluttajia.

2.14 painottaa niitä mahdollisuuksia, joita osuustoimintayritykset tarjoavat paikallistalouden ja uusien innovatiivisten työllistämismuotojen kehittäjänä alue- ja paikallistasolla.

2.15 kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään aktiivisesti maatalouden uusien alojen ja uusien maaseutuelinkeinojen, kuten luomu- ja vesiviljelyn, parissa toimivien osuuskuntien (erityisesti markkinointiosuuskuntien) perustamista. Edistämistoimet voisivat liittyä mm. koulutukseen, juridiseen neuvontaan ja aloilla toimivien välisten yhteyksien luomiseen.

2.16 kehottaa kuntia ja alueita ottamaan elinkeinopolitiikassaan nykyistä paremmin huomioon osuuskuntamuotoisen yritystoiminnan.

2.17 muistuttaa, että osuuskuntayritykset tarjoavat uusia mahdollisuuksia työllisyyden parantamiseen, palveluiden tuottamiseen ja talouden elvyttämiseen syrjäisillä ja pääomaköyhillä alueilla.

Bryssel 16. kesäkuuta 2004

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi energian loppukäytön tehokkuudesta ja energiapalveluista”

(2004/C 318/06)

ALUEIDEN KOMITEA, joka

ottaa huomioon ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi energian loppukäytön tehokkuudesta ja energiapalveluista, KOM(2003) 739 lopullinen – 2003/0300 COD,

ottaa huomioon neuvoston 23. tammikuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 175 artiklan nojalla tekemän päätöksen pyytää aiheesta alueiden komitean lausunto,

ottaa huomioon puheenjohtajansa 4. marraskuuta 2002 tekemän päätöksen antaa ”kestävä kehitys” -valiokunnan tehtäväksi laatia aiheesta lausunto,

ottaa huomioon neuvoston 25. huhtikuuta 2002 tekemän päätöksen ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta sekä sen velvoitteiden täyttämisestä yhteisesti (2002/358/EY) ([1]),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston 11. helmikuuta 2004 tekemän päätöksen järjestelmästä yhteisön kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja Kioton pöytäkirjan täytäntöönpanemiseksi (280/2004/EY) ([2]),

ottaa huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston 19. joulukuuta 1996 hyväksymän direktiivin 96/92/EY sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ([3]),

([1]) EYVL L 130, 15.5.2002, s. 1.
([2]) EUVL L 49, 19.2.2004, s. 1.
([3]) EYVL L 27, 30.1.1997, s. 20.

ottaa huomioon 18. syyskuuta 1997 antamansa lausunnon aiheesta ”Ilmastonmuutos ja energia” – CdR 104/1997 fin ([1]) – sekä 14. maaliskuuta 2002 antamansa lausunnon aiheesta ”Ehdotus neuvoston päätökseksi ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta sekä sen sitoumusten täyttämisestä yhteisesti” – CdR 458/2001 fin ([2]),

ottaa huomioon lausuntonsa aiheista ”Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Kuudes ympäristöä koskeva Euroopan yhteisön toimintaohjelma ’Ympäristö 2010: Tulevaisuutemme valinta’ – Kuudes ympäristöä koskeva toimintaohjelma” ja ”Ehdotus: Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (2001–2010)”, KOM(2001) 31 lopullinen – CdR 36/2001 fin ([3]),

sekä katsoo seuraavaa:

1) Energian loppukäytön tehostaminen on olennaisen tärkeää ympäristön suojelemiseksi, energiatarpeen vähentämiseksi ja Kiotossa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tässä asiassa energiatehokkuus- ja energiapalvelumarkkinoiden kehittämisellä on tärkeä panos.

2) Euroopan alue- ja paikallisyhteisöt ovat jo vuosien ajan olleet energiansäästön edelläkävijöitä, esimerkiksi uusiutuvien energiamuotojen käytössä ja älykkäiden energiajärjestelmien kokeilussa.

3) Lukuisat eurooppalaiset paikallis- ja alueyhteisöt ovat sitoutuneet Kioton tavoitteiden täyttämiseen.

4) Energiasäästön on ensiksi juurruttava kansalaisten tietoisuuteen, minkä saavuttamisessa paikallis- ja alueyhteisöillä voi kansalaista lähinnä olevana poliittisena tasona olla merkittävä rooli. Euroopan unionin on tarjottava tätä varten riittävä liikkumavara,

ottaa huomioon ”kestävä kehitys” -valiokunnan toukokuun 3. päivänä 2004 hyväksymän lausuntoluonnoksen (CdR 92/2004 rev. 1), jonka esittelijä oli Baijerin Eurooppa-asiain ja aluesuhteiden ministeri Eberhard Sinner (DE, PPE),

hyväksyi 16.–17. kesäkuuta 2004 pitämässään 55. täysistunnossa (kesäkuun 17. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon.

1 **Alueiden komitean kanta**

Alueiden komitea

1.1 yhtyy Euroopan komission käsitykseen siitä, että energian loppukäytön tehokkuuden lisääminen on tärkeä tavoite. Komitea pitää tervetulleena komission aikomusta osallistua energiatehokkuus- ja energiapalvelumarkkinoiden kehittämiseen. Myös alueiden komitea pitää energiatehokkuus- ja energiapalvelumarkkinoiden vahvistamista tarpeellisena, koska siten voidaan vähentää päästöjä ja edistää kestävää kehitystä.

1.2 pitää ehdotettua direktiiviä periaatteessa oikeana lähestymistapana mainitun tavoitteen saavuttamiseksi.

1.3 antaa varauksettoman tukensa asetetulle ilmastonsuojelutavoitteelle ja siitä aiheutuvan päästöjen vähentämisvelvoitteen noudattamiselle. Myös jäsenvaltioissa, alueilla ja kunnissa on jo olemassa lukuisia toimenpiteitä, joiden tavoitteena on kyseisen velvoitteen täyttäminen (vrt. esimerkiksi Saksan energiansäästölaki, jonka Saksan liittopäivät hyväksyi 1. huhtikuuta 2004). Tähän kuuluvat myös pyrkimykset energiatehokkuuden parantamiseksi kaikilla käyttöaloilla.

1.4 katsoo, että energiatehokkuustoimet (loppukäyttäjien tekemät energiasäästöt, energia-palveluiden tarjonta jne.) tulisi toteuttaa kilpailulle avoimien markkinoiden puitteissa. Samalla on painotettava julkisen palvelun vahvistamisen asettamista etusijalle, jotta se voisi jatkossakin huolehtia laatuun, turvallisuuteen ja saatavuuteen liittyvistä vastuualueistaan.

1.5 pitää selvänä, että on luotava oikea toimintaympäristö, jotta loppukäyttäjien energiankäytön tehokkuutta voidaan parantaa huomattavasti. Tämä voidaan parhaiden saavuttaa kannustamalla ja lisäämällä soveltuvien tekniikoiden ja menetelmien kysyntää. Komitea pitää ongelmallisena ehdotusta, jonka mukaan sen sijasta velvoitettaisiin yritykset tarjoamaan niitä. Siinä tapauksessa yritysten olisi pidettävä varastoissa sellaisia menetelmiä ja tekniikoita, joita kukaan ei ole velvoitettu ostamaan, minkä seurauksena tuotteen kuluttajahinta nousee.

1.6 pitää ehdotettua direktiiviä niiltä osin järjestelmän vastaisena, joissa jätetään huomiotta energian sisämarkkinoiden oleellisia rakenteita. Komission ehdotus sisältää jäsenvaltioiden velvoitteen varmistaa, että vähittäismyyjät tai jakelijat tarjoavat kaikilla loppukäyttöaloilla energiapalveluja ja energiatehokkuustoimia osittain ilmaiseksi. Avoimilla markkinoilla tarjontaa on kuitenkin hyvin vaikea ohjata. Lisäksi asianomaiset markkinatoimijat, kuten eriytetyt energianjakeluyritykset ja vasta markkinoille pyrkivät energiakauppiaat ovat liian erilaisia, jotta niihin voitaisiin kohdistaa samoja tai verrannollisia sääntelypyrkimyksiä.

([1]) EYVL C 379, 15.12.1997, s. 11.
([2]) EYVL C 192, 12.8.2002, s. 59.
([3]) EYVL C 357, 14.12.2001, s. 44.

1.7 katsoo, että siirtoverkonhaltijoiden velvoite tarjota ja toimittaa energiapalveluita loppukäyttäjille rikkoo sisämarkkinadirektiiviä vastaan.

1.8 ei pidä uusien hallinnollisten rakenteiden luomista ja erittäin suuren taakan aiheuttavien seuranta- ja tarkistustoimien edellyttämistä täysin soveltuvana keinona energian loppukäytön tehokkuuden lisäämiseksi ja energiatehokkuus- ja energiapalvelumarkkinoiden kehityksen edistämiseksi. Jäsenvaltioille tulisi antaa mahdollisuus käyttää olemassa olevia elimiä kyseisten tehtävien suorittamiseen. Ehdotetun direktiivin mukaan energiansäästön saavuttamiseksi toteutetuista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset eivät saa olla niistä koituvia etuja suuremmat. Koska kuitenkin jää epäselväksi, millä tavoin tämä kustannustehokkuusanalyysi on tarkoitus toteuttaa, velvoite jää pelkäksi ohjelmakohdaksi ilman käytännön merkitystä. Tästä seuraa, että kustannukset voivat kehittyä täysin epäsuhtaisesti hyötyyn verrattuna. Näin ollen on pelättävissä, että ehdotetun direktiivin 10 artiklan b alakohdassa sallittu tiettyjen kustannusten siirto tulee jakelutariffien kautta loppukäyttäjien maksettavaksi.

1.9 korostaa, että yhtenäinen yhden prosentin säästötavoite kaikille jäsenvaltioille ei saa aiheuttaa kilpailunvääristymiä, koska jo korkean tehokkuustason saavuttaneet valtiot voivat lisätä tehokkuutta entisestään vain suhteellisen suurin kustannuksin. On varmistettava, että jäsenvaltioiden aiemmin toteuttamat toimet otetaan asianmukaisesti huomioon. Ehdotetun direktiivin liitteessä I esitetty menettely, joka koskee jäsenvaltioiden vuodesta 1991 lähtien toteuttamien energiatehokkuustoimien huomioon ottamista, tulee toteuttaa siten, ettei kilpailunvääristymiä synny. Komitea vastustaa suhteettoman suuren taakan sälyttämistä viranomaisille ja esittää, että julkista ja yksityistä sektoria tulee kohdella tasapuolisesti.

1.10 pitää ehdotettuja toimenpiteitä – kuten yhtenäistä säästötavoitetta ja uusien seurantabyrokratioiden sekä energiapalveluiden pakkomarkkinoiden luomista – laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan erittäin voimakkaana puuttumisena jäsenvaltioiden energiapolitiikkaan.

Bryssel 17. kesäkuuta 2004

2 **Alueiden komitean suositukset**

Alueiden komitea

2.1 kehottaa komissiota – säädösehdotuksen erittäin tervetullut tavoiteasettelu huomioon ottaen – vielä muokkaamaan ehdotetun direktiivin keskeisiä kohtia. Tarkistuksen tavoitteena tulisi olla ensisijaisesti energiapalveluiden kysynnän kehittäminen ja vahvistaminen tiedotuksen, neuvonnan ja tuen avulla. Sen vuoksi komitea ehdottaa, että käynnistetään Euroopan laajuinen tiedotuskampanja, jonka tarkoituksena on levittää tietoa energiansäästön tuomista ympäristöhyödyistä.

2.2 pyytää komissiota ottamaan huomioon toissijaisuusperiaatteen siten, että myös tulevaisuudessa jäsenvaltioiden, alueiden ja kuntien tehtäväksi jää huolehtia energiapalvelujen tarjoajien pätevyydestä, sertifioinnista ja akkreditoinnista, valvoa energiakatselmusjärjestelmiä ja energiapalvelumarkkinoita, laatia energiatehokkuusohjelmia sekä luoda julkisessa valvonnassa olevia rahoitusmahdollisuuksia.

2.3 ehdottaa, että säännösten yksityiskohtaisuutta rajoitettaisiin siinä määrin, että se olisi yhteensopiva komission pyrkimyksen kanssa yksinkertaistaa menettelytapoja ja purkaa sääntelyä ja byrokratiaa.

2.4 kehottaa komissiota huolehtimaan siitä, ettei julkiselle sektorille aseteta suhteettoman suurta energiansäästötavoitteeseen liittyvää rasitetta. Sekä julkisen että yksityisen sektorin tulee kantaa yhtäläinen vastuu energiatehokkuuden lisäämistä koskevan yleistavoitteen saavuttamisesta.

2.5 muistuttaa, että ehdotetun direktiivin sisältämien velvoitteiden noudattaminen edellyttää valvontatoimia, tietojen keräämistä sekä komissiolle tarkoitettujen raporttien laatimista. Tämä vaatii täysin uusien henkilöstöresurssien luomista julkishallinnossa mutta myös yrityksissä, esimerkiksi aiemmin tarpeettomien, loppukäyttäjiä koskevien tietojen (esimerkiksi lämmitysöljyn käytöstä) keräämiseksi sekä energiapalveluiden markkinoimiseksi. Tämä tulisi lainsäädännössä ottaa asianmukaisesti huomioon.

2.6 muistuttaa komissiota tarpeesta varmistaa uuden direktiivin täydellinen yhtäpitävyys kaikkien energia-alan oikeudellisten säännösten ja erityisesti energian sisämarkkinoita koskevan direktiivin tavoitteiden kanssa.

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Peter STRAUB